

1227, 1290.

VII

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 3 stycznia 1935 r. 1195.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Kronika. Dział. Str.

1. Sprawa powrotu księży Litwinów z Rosji Sowieckiej. I. 1.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

2. Noworoczne przemówienie premiera Tubelisa.	III.	"
3. Dokoła afery "Ukininkų Sąjunga".	"	"
4. Zabójstwo dyrektora banku w Taurogach.	"	"
5. Stan pożarnictwa.	"	"
6. Liczba inżynierów w Litwie.	"	"
7. Ustawa o naczelnem dowództwie armji.	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

Kronika.

8. Dyrektorjat Bruvelaitisa a Sejmik.	VII.	"
9. Sprawa bezprawnego zwołania Sejmiku kłajpedzkiego.	"	"

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

Kronika.

10. Zjazd nauczycieli Litwinów.	VIII.	2.
11. Występy sceniczne studentów Litwinów.	"	"
12. Nowy podręcznik litewski.	"	"
13. "Vil.Ryt." o zakazie wieczorów litewskich.	"	"
14. Śledztwo w sprawie krzyża o narodowych barwach lit.	"	"
15. "Vil.Ryt." o profanacji grobu księdza Litwina.	"	"

258

x

x

x

2688

W ca

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Sprawa powrotu księży Litwinów z Rosji Sowieckiej. Prasa kowieńska z 31.XII.1934 /I.1935/: Jeszcze nikt nie wrócił z Rosji Sowieckiej. Obecnie prowadzone są pertraktacje pomiędzy Litwą, Polską a ZSRR o wymianę więźniów. Jeżeli doprowadzą one do konkretnych wyników, powrotu księży można spodziewać się na wiosnę 1935 r.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ

I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Noworoczne przemówienie premiera Tubelisa. /I.1935/: Premier Tubelis wygłosił przemówienie noworoczne, w którym podkreślił zasługi armii litewskiej, ponieważ w roku ubiegłym nie dopuściła ona do przewrotu.

W polityce wewnętrznej na pierwszym planie stoi kwestja Kłajpedy, przyczem sytuacja polityczna na tym obszarze doznała uspokojenia. Ubolewać należy, że wskutek ingerencji pewnych kół nowy Dyrektorjat nie mógł urzeczywistnić porozumienia między ludnością litewską a niemiecką.

Sprawa Wilna nie została jeszcze rozwiązana i wymaga dalej największego wysiłku ze strony całego narodu.

Dokłady aферы "Ukininkų Sąjunga". Prasa kowieńska z 31 grudnia 1934 /I.1935/: Przystąpiono do sporządzenia aktu oskarżenia w sprawie 55 członków organizacji "Ukininkų Sąjunga", którzy trafili pod sąd za różne nadużycia w spółdzielniach i bankach "Uk. Sąjungi". Z pomiędzy znanych są: dr. Karvelis, dr. Jokantas, dr. Draugelis, Mikszys, Soblis, Trimakas, Sakalauskas i in. Sprawa składa się z 22 tomów o 50.000 stronach. Przeciw oskarżonym wystawiono powództwo cywilne w wys. 2 milj. litów. Część oskarżonych znajduje się pod zarzutem przywłaszczenia pieniędzy, podrabiania dokumentów, przekroczenia statutu i t.d., co doprowadziło do krachu spółdzielni. Akt oskarżenia zostanie ukończony dopiero w maju. Zabójstwo dyrektora banku w Taurogach. Prasa kowieńska z 31.XII.1934 /I.1935/: 30 grudnia pracownik Banku Drobного Kredytu w Taurogach Stumbris zabił dyrektora tegoż Banku Alimanowskiego, poczem odebrał sobie życie. Zabójstwo nastąpiło na tle sporu o zwrot bankowi pożyczki zaciągniętej przez Stumbrisa.

Stan pożarnictwa. Prasa kowieńska z 31.XII.34/I.1935/: Obecnie jest w całej Litwie 478 oddziałów straży pożarnej /w tem 67 oddziałów w Kraju Kłajpedzkim/. Wszystkie oddziały razem mają 522 pompy ręczne i 124 motorowe /w tem 67 ręcznych i 17 motorowych pomp w Kraju Kłajpedzkim/. Wszystkie straże pożarne razem składają się z 7.500 członków wspierających i 12.500 czynnych. Stanowi to razem 20 tys., czyli jeden strażak przypada na 118 mieszkańców. Liczba inżynierów w Litwie. Prasa kowieńska z 31.XII.34 /I.1935/: Obecnie w Litwie jest zarejestrowanych 262 inżynierów budowniczych i 173 inżynierów innych specjalności.

Ustawa o naczelnem dowództwie armji. /I.1935/: Jak podają źródła niemieckie, w Kownie ogłoszono nową ustawę o naczelnem dowództwie armji litewskiej. Na mocy tej ustawy zwierzchnikiem sił zbrojnych Litwy jest prezydent Państwa. Przy prezydencie tworzy się Rada Obrony Państwa, do której wejdą przedstawiciele kilku ministerstw, dowódcy wojskowi i szef intendenty wojskowej.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

Dyrektorjat Bruvelaitisa a Sejmik. "Liet.Aidas" Nr.296 /I.1935/: Gubernator kłajpedzki wyznaczył termin zwołania posiedzenia Sejmiku na dzień 4 stycznia r.b. W dniu tym ma się przedstawić Sejmikowi nowy Dyrektorjat Bruvelaitisa.

Sprawa bezprawnego zwołania Sejmiku kłajpedzkiego. Prasa kowieńska z 31.XII.1934 /I.1935/: Kierownik biura Sejmiku kłajpedzkiego Reichert rozesłał dn.24 grudnia zawiadomienia wszystkim członkom Sejmiku, iż posiedzenie odbędzie się 29 grudnia. Statut Sejmiku przewiduje, że posiedzenia może zwoływać tylko prezes lub w jego zastępstwie wiceprezes. Kierownikowi biura takie prawo nie przysługuje. Prezes Dyrektorjatu Bruvelaitis w osobnym piśmie z dn.28 grudnia wyjaśnił członkom Sejmiku porządek zwoływania obrad. Do czasu utworzenia prezydium Sejmiku jedynie gubernator Kraju może Sejmik zwołać.

Na bezprawnie zwołane przez sekretarza Reicherta posiedzenie Sejmiku przybyło dn. 29 grudnia do biura Sejmiku 17 posłów. Posiedzenie się nie odbyło, gdyż sala obrad była zamknięta. Wkrótce potem trzech posłów udało się do gubernatora, pragnąc wręczyć mu podpisany przez 17 posłów protest przeciwko rzekomo czynionym trudnościom w zwoływaniu posiedzeń Sejmiku. Gubernator przyjął delegację posłów i wytłumaczył im bezprawność postępowania sekretarza.

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a ,

Zjazd nauczycieli Litwinów. "Vil. Ryt." Nr. 1. /I.1935/: 30 i 31 grudnia 1934 r. w lokalu gimnazjum litewskiego w Wilnie odbył się ogólny zjazd członków litewskiego Związku Nauczycielstwa, na którym wygłoszono szereg referatów i omówiono sprawy i potrzeby nauczycieli litewskich na Wileńszczyźnie.

Występy sceniczne studentów Litwinów, na prowincji. /I.1935/: Z inicjatywy i staraniem Lit. Twa Oświatowego "Kultura" w tych dniach grupa studentów litewskich wyjeżdża na teren powiatów, gdzie odegra szereg utworów scenicznych. Pierwszą wystawioną sztuką będzie "Bliuda", dramat w 5 aktach Zemkalnisa z czasów pańszczyzny.

Nowy podręcznik litewski. Szkoły litewskie otrzymały już wydane przez Ministerstwo Oświaty czytanki na drugą klasę szkół powszechnych. Czytanki przygotowała do druku specjalna komisja wyłoniona przez Kuratorium Okręgu Wileńskiego. W komisji brało udział kilku nauczycieli Litwinów.

Drukowano czytanki we Lwowie. Są one podręcznikiem obowiązującym we wszystkich szkołach litewskich.

"V. Ryt." o zakazie wieczorów litewskich. "Vil. Ryt." Nr. 1. /I.1935/: Centralny zarząd Twa św. Kazimierza zwrócił się przed Bożym Narodzeniem do Starostwa ludzkiego z prośbą o zezwolenie na organizowanie wieczorów litewskich w Plikach /gm. Żermuńska/, Strażunach /gm. Ejszyska/ i Stanisławach /gm. Bieniakońska/. Starostwo odmówiło jednak zezwolenia na organizowanie wieczorów, tłumacząc to względami bezpieczeństwa i ładu publicznego.

Sledztwo w sprawie krzyża o narodowych barwach litewskich. "Vil. Ryt." Nr. 100 z 1934 r. /I.1935/: W październiku 1934 r. mieszkańcy wsi Żury gminy orańskiej postawili drewniany krzyż, którego górną część ozdobili litewskimi barwami narodowymi. Nazajutrz po postawieniu krzyża przybył komendant policji z Oran, który przesłuchiwał w tej sprawie niektórych mieszkańców. W związku z tem 4 listopada wezwano na posterunek policji w Oranach J. Siaurusewicza, J. Pawłowskiego i P. Pigagę. Przesłuchano ich wypytując, kto stawiał krzyż, kto malował i t. d. Po przesłuchaniu spisano protokoły.

"Vilniaus Rytėjus" o profanacji grobu księdza Litwina. "Vil. Ryt." Nr. 1. /I.1935/: 9 grudnia 1934 r. jakiś nieznany sprawca wyciął litewskie napisy z wianków złożonych na grobie zmarłego niedawno proboszcza olkienickiego kan. Malukiewicza. Ludność litewska parafji olkienickiej przejawiała w związku z tem duże oburzenie.

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek". W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek".

VIII. Złoty wiek i złoty wiek

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek". W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek".

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek". W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek".

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek". W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek".

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek". W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek".

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek". W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek".

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek". W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować dotychczasową opinię o literaturze, która w latach 1918-1920 została przedstawiona jako literatura "złoty wiek" i "złoty wiek".